

Ahol a magyar művészet és műipar nagy mesterei tanultak

1777-BEN megjelent Mária Terézia oktatásügyi rendelete, a Ratio Educationis, amely előírta, hogy a városokban, ahol nagy számmal él iparos, valamint fiatal, a nemzeti iskolák mellé ún. rajztanfolyamokat kell szervezni. Így jött létre 1778-ban a Budai Rajziskola (Scola Graphidis Budensis), amely a mai 185 éves iskola őse volt. Az alapítás évében 25 tanulóval kezdte működését. Az iskola feladata volt, hogy iparostanoncok, segédek és tanítójelöltek rajzképzését fejlessze. Első tanárául Walter Ignácot nevezték ki. 1788-ban Jellinek Ferenc rajzoló és festő engedélyt kért és kapott a budaihoz hasonló rajziskola létesítésére, amelyet Pesten állítottak fel. A két iskola lényegében azonos munkásságot fejtett ki, ezért 1869-ben egyesítették. A budai és pesti rajziskola a különböző irányú szakrajz mellett a művészi szabadkézi rajz tanításával is foglalkozott, 1846-ig a Marastoni-féle festőiskola létrejöttéig, a művészi rajzoktatás terén is kétségtelenül úttörő szerepet töltött be. E rajztanodában olyan neves művészek kezdték el tanulmányaikat, mint Ferenczy István szobrászművész, Kasselik Ferenc építész, Markó Károly és Kovács Mihály festőművészek.

1848-BAN az iskola tanárai és diákjai aktívan résztvettek a szabadságharcban. Együtt szerkesztették azt a munkásmozgalmi viszonylatban is jelentős kiadványt, amely a céhek eltörlését, illetve a mesterlegények helyzeté-

nek rendezését követelte a kormánytól. A múlt század második felében a nagyobb arányú ipari fejlődés szükségessé tette a régi rajziskola továbbfejlesztését. Ebben az időben a tanulók száma már annyira megnőtt, hogy 1866-ban meghaladta az 1700-at. A századfordulóra az iskolának két tagozata volt. Az esti tagozat az előkészítő mértani és étkiményes rajztanításon kívül a különböző művészi iparágak szakrajzolásai tanfolyamait foglalta magába. A nappali tagozat ezzel szemben nyilvános rajzi és mintázási teremből állt.

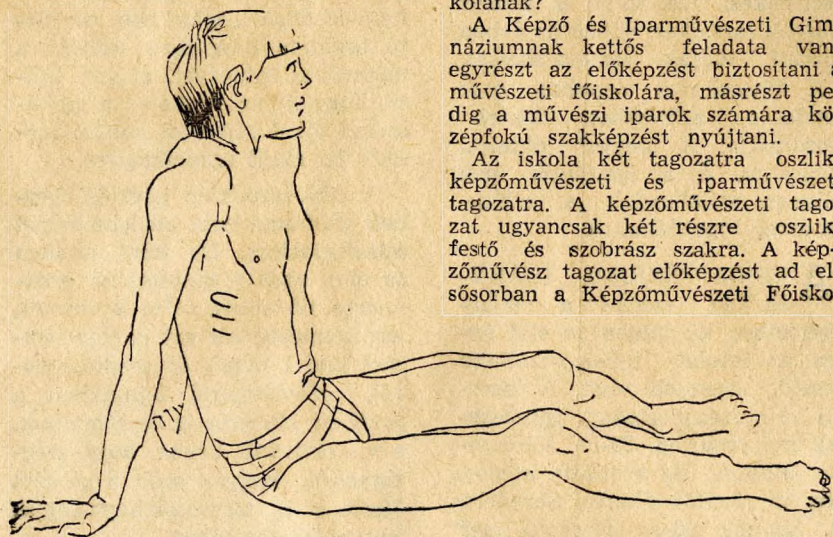
1919-BEN, a Tanácsköztársaság ideje alatt komoly művészi tevékenység folyt az iskola falai között. A Művészeti Tanács külön foglalkozott az iparművészet és az oktatás problémáival. Az iskola történetében új korszak azonban csak a felszabadulás után következett be, amely lehetőséget adott az igazi művészi kibontakozásra, magas színvonalú alkotó munka végzésére. Természetesen évek teltek el a kísérletezéssel, amíg az iskola megtalálta irányát és helyét a demokratikus kultúrfordulóban. A művészi oktatás 1949-ben történt megreformálása indokoltá tette, hogy hazánk egyetlen művészeti középiskolája megfelelő kultúrát, fejlett módszerekkel igényes előképzést nyújtson a főiskolákra.

1952-BEN jelentős oktatási gondolatoktól vezérelve alakult át, illetve ki a Képző és Iparművészeti Gimnázium jelenlegi külföldön is elismert szervezete.

Mi is a hivatása, feladata az iskolának?

A Képző és Iparművészeti Gimnáziumnak kettős feladata van: egyrészt az előképzést biztosítani a művészeti főiskolára, másrészt pedig a művészi iparok számára középfokú szakképzést nyújtani.

Az iskola két tagozatra oszlik: képzőművészeti és iparművészeti tagozatra. A képzőművészeti tagozat ugyancsak két részre oszlik: festő és szobrász szakra. A képzőművész tagozat előképzést ad elsősorban a Képzőművészeti Főisko-

Péter János rajza (Képző- és Iparművészeti Gimn. III. c. o.)

Budapestre vonatkozó újságcikkek	
Szerző: <i>Károly Kovács</i>	
Cím: <i>Ahol a magyar művészet és műipar nagy mesterei tanultak</i>	
Forrás: <i>Köv. mester</i>	
(Helv)	1963. okt. 25.
(Idő)	
(Köt. v. füz.)	
(Oldal)	
Hely	
Idő	1963
Személy	
Helyszám	

OSZTÁLYOZÁS

273.51

lára, a Tudományegyetem Bölcsészkarának művészettörténész és muzeológus szakára, valamint a Műszaki Egyetem építészeti karára, azonkívül bármely főiskolára és egyetemre. Ugyanis az itt végzett hallgatók, az általános gimnázium humánus tagozatának megfelelő érettségit kapnak.

Az iparművészeti tagozat az alábbi szakaszokra oszlik: bőrdíszműves, könyvkötő, bútorműves (fafaragás és intarzia), díszítőfestő, díszítőszobrász, fényképész, nyomdai grafika, kerámia, ötvös, szőnyeg és üvegdíszítő szakra. E tagozat növendékei is érettségit kapnak és ezzel párhuzamosan a megfelelő iparágakban ipari szakmunkásvizsgát tehetnek és dolgozhatnak. Az iskolában a nappali tagozat mellett esti is van, amelynek feladata, hogy a dolgozók művészi és szakmai továbbképzését biztosítsa. Itt jelenleg az alábbi tanfolyamok működnek: kezdő, haladó és felsőfokú alakrajzi, ötvös, bőrdíszműves-könyvkötő, díszítőfestő, díszítőszobrász tanfolyam.

185 ÉVES működése során az iskola munkájában magasan tükröződik az a következetes küzdelem, amelyet a magyar művészeti ipar és rajzoktatás fejlesztése terén folytatott és folytat ma is nagy-szerű igényességgel és eredménnyel. E sokoldalú tevékenységnek komoly eredményei vannak hazánk képző és iparművészeti életében. Az iskola eredményeivel jelentős mértékben hozzájárult a magyar művészeti nevelés fejlesztéséhez, amely a múltban olyan kiváló és világhírű művészeket adott a világnak, mint László Fülöp, Derkovits Gyula, Ferenczy István, Komjáti Gyula, Diener Dénes Rudolf, a ma élők közül Szentgyörgyi Kornél, Kossuth-díjas, Kerényi Jenő, Kossuth-díjas, Varga Mátyás, Kossuth-díjas. Az iskola volt tanárai között olyan kiválókkal találkozunk, mint Pálóczi Antal, Uitz Béla, Koós Károly, Kacsóh Pongrácz, Lyka Károly stb.

Az iskola magas színvonalú pedagógiai módszereit, a művészeti nevelés igényességét igazolják azok a kitüntető elismerések, oklevelek, amelyeket az intézet idők folyamán kapott. A nemzetközi kiállításokon 25 oklevéllel és aranyéremmel tüntették ki. Az iskolát aranyéremmel tüntették ki többek között a párizsi, bécsi, milánói, barcelónai, antwerpeni nemzetközi kiállításokon. Nagy sikerrel szerepelt legutóbb a moszkvai magyar iparművészeti és a brüsszeli világkiállításon is.